

Ukrajinské děti na ubytovnách v odlehlých místech doučujeme online. Zájem sílí

12.1.2023 - Eliška Ratiborská, Eva Kroupová | Člověk v tísni

Se zvyšujícím se počtem ukrajinských dětí v českých školách, ale i těch, kteří zatím nikam nedochází, narůstá potřeba jejich podpory. Řada z nich má v sobě traumata spojená s útekem z rodné země, rozdělením rodiny, je nucena žít v cizím prostředí bez větší znalosti jazyka - celkově je to pro ně velmi těžké. Stejně tak je to obtížné pro jejich matky, které se musí postarat o rodinu a zorientovat v našem systému. Mnozí mají možnosti velmi omezené ubytováním v místech, kam třeba nejezdí ani linkový autobus.

Virtuální pobočka doplňuje zavedené prezenční služby, které standardně Člověk v tísni nabízí v kamenných pobočkách v sedmi krajích ČR. *„S klientem nejdříve zmapujeme jeho situaci a doporučíme nejvhodnější řešení. Vždy zkusíme najít prezenční možnosti, kde nejsou, využijeme služeb online. Pokud zájemce o pomoc nemá počítač, hledáme způsob, jak ho propojit, a techniku případně zapůjčíme,”* popisuje metodička Petra Macková.

„V případě doučování primárně zjišťujeme, jak dítě zvládá češtinu. Některé se účastnily adaptačních kurzů nebo byly v létě na táboře, tak jsou na tom už lépe a je možné je propojit i s doučovateli, kteří neovládají ukrajinštinu nebo ruštinu,” vysvětluje.

Malí sourozenci ze Sumy si sami domlouvají termín doučování, nikdy nemeškají

Český jazyk doučujeme například sourozence Tajů a Sašu, kteří loni v dubnu uprchli s maminkou z bombardovaného ukrajinského města Sumy. Nyní bydlí ve skupinovém ubytování. Naše podpora směřující k dětem pomáhá i matce, která chodí do práce a sama česky mluví zatím jen velmi málo. *„Obě děti jsou hodně aktivní. Vždycky se samy domluví na dalším termínu doučování přímo s dobrovolnicí, naplánují společně, co potřebují probrat, a nikdy nezmeškají,”* chválí zodpovědný přístup Oksana Čorna, pracovnice online podpory vzdělávání. *„Saša se chce učit i jiné věci než češtinu, a tak se mi podařilo ho dostat na atraktivní kroužek programování. Je o rok starší než jeho sestra, ale v Česku chodí oba do 4. třídy. Hodně si navzájem pomáhají,”* dodává.

Дякуємо Вам щиро за всю допомогу, котру Ви нам надаєте. Син каже, що в нього в Чехії два улюблених викладача: то є Ваші викладачі. Діти залюбки сідають на уроки! Upřímně vám děkujeme za veškerou pomoc, kterou nám poskytujete. Syn a dcera říkají, že mají v České republice dva oblíbené učitele: jsou to vaši učitelé. Moc je to s vámi baví!

Oksana, která je rodilá Ukrajinka a k práci v Člověku v tísni ji přivedla po začátku války potřeba pomáhat svým krajanům, je v kontaktu s rodinami i dobrovolníky. Domlouvá vše, co je třeba, tlumočí, překládá a poskytuje poradenství, případně doporučuje další služby. Flexibilně reaguje na individuální potřeby. Řeší i komplikovanější situace.

Доброго ранку, Оксано! Заняття проходять щовівторка, зараз якраз пишуть контрольні дуже багато потрібно підготуватися, важко, але репетитор справляється і допомагає. Вчора зустрілася з вашою колегою, і вона передала мені ноутбук. Все добре. Дуже дякую за все, що ви робите і ваша організація. Dobré ráno, Oksano! Výuka probíhá každé úterý, nyní je hodně písemek, musí se hodně připravovat, je to náročné. Ale paní na doučování vždy poradí a pomůže s přípravou. Včera jsem se setkal s vaší kolegyní a předala nám notebook. Moc vám děkuji za vše, co

děláte vy a vaše organizace.

„Také se na nás obrátilo pět rodin původem z chersonské a doněcké oblasti ubytovaných ve skupinovém sociálním bydlení na pomezí Karlovarského a Plzeňského kraje. Celkem třináct dětí dochází do místní základní školy, kde je pouze první stupeň. Malotřídka nedosahuje na možnost požádat o dvojazyčného asistenta, na odpolední doučování nemá prostory ani kapacity,“ líčí.

Vzhledem k tomu, že rodiny jsou v místě s omezenou dopravní dostupností, nepřichází v úvahu žádné prezenční služby, ať již v režii našich krajských poboček nebo jiných místních organizací. Rodinám už byla nabídnuta podpora v jiných větších školách v kraji, které jsou však pro ně ještě hůře dostupné než jejich spádová škola. *„Komunikujeme s ředitelkou školy i maminkami, zatím jim předáváme informace a doporučujeme učební materiály. Se dvěma dívkami ve čtvrté třídě už probíhá doučování, další postupně domlouváme,“* doplňuje Petra Macková.

Bez pomoci dobrovolníků by to nešlo

Rodilé ukrajinsky či rusky mluvící dobrovolníky doplňují v našem týmu také čeští doučovatelé, abychom byli co nejpružněji schopní reagovat na sílící zájem. Někteří jsou velmi aktivní a doučují i několikrát týdně. *„Přijde mi skvělé, že do toho jdou a nebojí se, i když je to docela těžká disciplína. Nejen kvůli jazykové bariéře, ale i tomu, že jsou děti často stydlivé, nemluvné. Snažíme se našim doučovatelům být oporou vzděláváním, možností konzultací, intervizemi a poradenstvím. Propojovat online dobrovolníky s online klienty a doučovat tak češtinu zájemce s odlišným mateřským jazykem je i pro nás novinkou. Učíme se za pochodu,“* poznamenává Petra Macková.

Lidé, kteří se rozhodnou věnovat část svého volného času, bývají sami obohaceni nejen dobrým pocitem. *„Máme u nás jednu starší paní, která doučuje český jazyk. Když bylo třeba pomoci s matematikou, aktivně do toho šla. Neznala v dnešní době používanou Hejného metodu, ale s manželem se v ní společně rychle zorientovali. Doučovala pak s pocitem, že nejen někomu pomáhá, ale ještě se i ona sama něco nového naučí,“* uvádí příklad Oksana Čorna.

Budoucí středoškoláci potřebují pomoc s přípravou na přijímačky

V současné době nás oslovují častěji mladí lidé ve věku odpovídajícímu poslednímu ročníku základní školy, což je velmi specifická a náročná cílová skupina. Většina z nich je hlavou stále na Ukrajině, kam chodili do školy a kde zůstali jejich přátelé. Žijí na sociálních sítích a chtějí se vrátit domů, jakmile to bude možné. Někteří zůstávají u distančního studia ukrajinské střední školy, ale část chce zkusit přijímačky na českou střední. Je jasné, že bez alespoň základní přípravy šanci nemají.

Máte zájem pomoci ukrajinským dětem a mladým lidem s českým jazykem nebo i dalšími předměty? Kontaktujte nás na doucovani@clovekvtsni.cz.

<https://www.clovekvtsni.cz/ukrajinske-deti-na-ubytovnach-v-odlehlych-mistech-doucujeme-online-zajem-sili-9884gp>